

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35536
Nom: Comentari lingüístic i literari de textos
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Comentari de textos I	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ RUBIO JOSE

GONZALEZ GARCIA MARIA VIRGINIA

RESUM

L'assignatura Comentari lingüístic i literari de textos s'insereix en la matèria Comentari de textos, destinada al desenvolupament de competències generals d'un graduat o graduada en el Grau d'Estudis Hispànics: llengua espanyola i les seues literatures. Els continguts propis d'aquesta matèria s'orienten, amb el seu signe metodològic, al fet que l'estudiant aprofundisca en la seua formació lectora, i abast una adequada capacitat o competència instrumental en modalitats bàsiques de l'acostament analític a textos de vèria tipologia, siga per a determinar els seus peculiars usos lingüístics o bé les formes específiques de la codificació literària. Alhora, pretén motivar i guiar les capacitats creatives, i estimular el coneixement i l'experimentació amb formes i llenguatges propis dels nous suports que ofereix l'era de la informació.

En l'assignatura s'aborden nocions bàsiques de Lingüística Textual i d'Anàlisi del Discurs aplicades a l'anàlisi de textos i es realitzaran pràctiques de comentaris. S'ofereixen pautes per a la identificació i classificació dels tipus de textos i es treballen tècniques de síntesis i paràfrasis, d'extracció d'informació rellevant i d'avaluació de la redacció en espanyol. En la part de comentari literari es fomentarà la competència analítica i de categorització de les propietats específiques de l'expressió literària.

Aquesta assignatura té en compte especialment el ODS 4, i, en concret, contribueix a "garantir que tots els alumnes adquirisquen els coneixements i les habilitats necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible", la qual cosa inclou, entre altres aspectes, "els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, ciutadania i valoració de la diversitat cultural".

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha requisits previs

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Avaluar críticament l'estil d'un text i per a formular propostes alternatives.

Conèixer i aplicar els corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries.

Coneixer la crítica textual i l'edició de textos en espanyol.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.

Conèixer la literatura i el teatre en llengua espanyola.

Coneixer les tècniques i mètodes d'anàlisi en textos literaris i no literaris i la seua aplicació en l'àmbit de l'espanyol.

Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Anàlisi del discurs i comentari de textos. Tipus de comentari

1.1. Fonaments de l'anàlisi del discurs

1.2. El comentari de textos com a pràctica acadèmica

1.3. Procediments i fases del comentari de textos

2. Característiques i propietats dels textos. Tipologies textuais

2.1. Propietats textuais bàsiques: adequació, coherència, cohesió.

2.2. Tipologies textuais clàssiques i actuals

2.3. Gèneres discursius i varietats d'ús

3. El text literari: problemàtiques i formes d'anàlisi:

3.1. El text i els seus context: situació i circumstàncies d'escriptura d'una obra literària i el diàleg amb el seu temps

3.2. El text i el seu contingut: síntesi i segmentació dels significats del text

3.3. La forma literària: anàlisi formal d'un text literari

4. El text literari i historicitat: literatura, llenguatge i Història de la literatura:

4.1. Sentit crític en el text: posada en diàleg de l'obra literària amb debats ètics i estètics rellevants

Aquests continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Ser capaç de discriminar els diferents corrents en l'anàlisi lingüística.
- Ser capaç de debatre sobre el concepte de cànon i la consideració de clàssic en l'àmbit literari. · Ser capaç d'aplicar la metodologia i terminologia de la teoria i crítica literària en l'anàlisi dels discursos literaris.
- Ser capaç d'aplicar la metodologia i terminologia de la lingüística i la filologia en l'anàlisi dels discursos literaris i no literaris.
- Ser capaç de valorar la importància de la tradició ecdòtica en l'àmbit filològic.
- Tindre la capacitat d'usar la llengua espanyola per a expressar correcta i adequadament judicis crítics en diferents contextos de comunicació i difusió.
- Ser capaç d'avaluar estilísticament un text o discurs, la coherència i adequació.
- Ser capaç d'analitzar crítica i reflexivament textos diversos, atesos els factors constitutius del llenguatge i a la seua relació amb altres discursos.
- Tindre capacitat de manejar informació bibliogràfica pertinent, especialitzada i actualitzada.
- Ser capaç d'elaborar correcta i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus en espanyol.
- Tindre capacitat d'utilitzar les produccions literàries per a reflexionar sobre diferents problemàtiques rellevants en la societat actual.
- Ser capaç d'interpretar la literatura i percebre els valors ètics, socials i històrics. ·
- Ser capaç d'usar adequadament la terminologia clau de l'anàlisi literària i lingüística, basat en el desenvolupament contemporani de la crítica, la teoria literària i la tradició filològica.
- Ser capaç de reconèixer les característiques dels diferents gèneres discursius i literaris, així com els mecanismes bàsics d'exposició i argumentació.
- Ser capaç d'assumir diferents rols en el desenvolupament de projectes d'equip.
- Ser capaç de defensar un plantejament i d'utilitzar adequadament, de manera oral i escrita, mecanismes discursius de caràcter persuasiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Pràctiques a l'aula	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	70,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent d'aquesta matèria s'organitza a partir d'activitats formatives que comprenen:
1/ Activitats formatives presencials:

a) Classes pràctiques d'anàlisi i comentari de textos literaris i crítics.

Les dinàmiques pràctiques partiran del plantejament de preguntes generals entorn dels continguts específics del temari, que podrà incloure la discussió d'algun text teòric o l'explicació raonada d'algun concepte o problema de teoria literària. A través d'eixes preguntes s'estimularà la *problematització i discussió dels conceptes proposats per a promoure en la mesura del possible la participació i la implicació del grup, per la qual cosa resultarà important la lectura de la bibliografia complementària. El nucli de les dinàmiques consistirà en l'anàlisi, individual o per grups, i de textos literaris o crítics concrets, a partir de preguntes i eixos d'anàlisi proposades pel professor.

En aquestes dinàmiques pràctiques s'aprofundirà en l'anàlisi d'aspectes concrets de les fases d'un comentari i en el desenvolupament de modalitats d'acostament analític a textos de variada tipologia.

b) Activitats grupals o individuals avaluables: els professors podran proposar activitats en grup d'escriptura, de *problematització o anàlisi de categories literàries. Aquestes activitats inclouran, entre altres objectius, la identificació de productes textuais i discursius en diferents àrees socials i professionals; exercicis que orienten cap a la comprensió lectora; la descripció formal i funcional dels usos lingüístics, així com dels codis d'especificitat literària; anàlisi col·lectiva o individual de problemes textuais i literaris; activitats que estimulen en l'estudiant capacitats de creació i producció discursiva.

Aquestes activitats s'entregaran a través de l'aula virtual o s'exposaran en classe i tindran una valoració general del 40% de la nota final.

c) Tutories individuals o grupals, orientades a l'aprenentatge de la cerca d'informació bibliogràfica per a l'estudi, a resoldre dubtes i problemes metodològics, a la correcta preparació de l'examen, a l'elaboració de treballs i projectes d'investigació, etc.

2/ Activitats formatives no presencials:

- a) Estudi i treball autònom dels estudiants en relació amb els conceptes i pràctiques realitzades en classe, per a la preparació de les activitats i per a la preparació de l'examen final.
- b) Lectura de textos crítics, narratius, poètics facilitats pels professors a principi de curs, i que serviran com a material d'anàlisi en les classes i com a material d'estudi detallat per a l'examen.
- c) Preparació de treballs en grup o individuals entorn de les problemàtiques desenvolupades en el curs, d'acord amb les instruccions del professorat.

AVALUACIÓ

En aquesta matèria el sistema d'avaluació es basarà en el control de les competències que l'estudiant ha d'adquirir. De manera general, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes es durà a terme a partir de la combinació d'un examen final i d'unes activitats pràctiques.

1/ Examen escrit final individual: 70% sobre la nota final (35% Llengua i 35% Literatura)

2/ Activitats pràctiques (participació en classe i tasques avaluables): 30%

Les activitats pràctiques avaluables col·lectives o individuals, així com la participació en les dinàmiques pràctiques, tindran una valoració del 30% i consistiran en la realització de qüestionaris teòrics, comentaris de text, exercicis d'aplicació de conceptes concrets i activitats grupals d'anàlisi i discussió de textos i conceptes.

Per a aprovar el conjunt de l'assignatura (ja siga en primera o en segona convocatòria), és necessari:

1/ Aconseguir almenys un 5 en el conjunt de l'assignatura.

2/ Haver obtingut almenys un 4 en l'examen de cada part. En cas contrari, l'examen que obtinga menys de 4/10 serà recuperable en segona convocatòria.

3/ Aprovar totes dues parts de l'assignatura.

4/ No cometre errors ortogràfics, gramaticals, d'expressió escrita, etc. Un ús deficient de la llengua pot suposar el suspens.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de *Govern del dia 30 de maig de 2017. *ACGUV 108/2017.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (*ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

BIBLIOGRAFIA

LLENGUA

ÁLVAREZ, T. (2005): *Didáctica del texto en la formación del profesorado*. Madrid: Síntesis.

BERNÁRDEZ, Enrique (1995): *Teoría y epistemología del texto*. Madrid: Cátedra.

BERNÁRDEZ, Enrique (ed.) (1987): *Lingüística del texto*. Madrid: Arco-Libros.

Calsamiglia Blancafort, H., & Tusón, A. (2012; 3.ª ed. 2023). *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.

CASTELLÀ, J. M.^a (1992). *De la frase al text. Teories de l'ús lingüístic*. Barcelona: Empúries.

GIMÉNEZ FOLQUÉS, D.; SOUTO, L.; RICÓS VIDAL, A. (2017): *Comentario de textos hispánicos: Análisis del comentario lingüístico*. Valencia: Tirant lo Blanch Humanidades.

Pardo Abril, N. G. (2007). *Cómo hacer análisis crítico del discurso: una perspectiva latinoamericana* (2^a ed.). Santiago de Chile: Frasis.

van Dijk, T. A. (2005). *El discurso como estructura y proceso* (Vol. 1). Barcelona: Gedisa.

LITERATURA

BAJTÍN, M. (1989): *Teoría y estética de la novela*. Madrid: Taurus.

BARTHES, R.; TODOROV, T. (et al.). (1970): *El análisis estructural del relato*. Buenos Aires: Tiempo Contemporáneo.

CASANOVA, P. (2001): *La República Mundial de las Letras*. Barcelona: Anagrama.

EAGLETON, Terry (2016). *Cómo leer literatura*. Barcelona: Planeta.

EAGLETON, Terry (2010). *Cómo leer un poema*. Madrid: Akal.

GARRIDO DOMÍNGUEZ, Antonio (1993): *El texto narrativo*. Madrid: Síntesis.

LÓPEZ CASANOVA, A. (2017): *Guía metodológica del texto literario*. Valencia: Tirant lo Blanch Humanidades.

NAVARRO DURÁN, Rosa (1995). *La mirada al texto. Comentario de textos literarios*. Barcelona: Ariel.

SCARANO, L. et alí (1994): *La voz diseminada. Hacia una teoría del sujeto en la poesía española*. Mar del Plata: Biblos.

SOUTO, L.; GIMÉNEZ FOLQUÉS, D. (2017): *Comentario de textos hispánicos. Análisis del comentario literario*. Valencia: Tirant lo Blanch Humanidades.